

i Nar som sædvanlig i Landstinget skal gøres til Genstand for en meget indgaaende Behandling i kort Tid. Vi have her i Landstinget i de første 5 Maanedes haft et ganske mageligt Liv, til den ærede Formands Sorg have vi haft meget lidt at bestille. Nu skulle vi i Marts Maaned blandt mange andre Hertulesarbejder ogsaa have disse 27 Jærnbaner at finde ud af, at vælge imellem dem og at se, hvilke der er gode og bør fremmes og hvilke ikke. Jeg maa sige, at jeg har gjort den Erfaring, naar jeg har talt med Folk uden for Rigsdagen i denne Tid, at de have forbaufjedes over, at man tager denne Sag paa den Maade, og med al Respekt for Medlemmerne af det andet Ting tror jeg, at det, naar de se paa hinanden og tale om disse 27 Baner, maatte gaar dem lige som de gamle Augurer. Jeg anser det for umuligt, at vi her i Tinget i Marts Maaned virkelig kunne faa saadanne Oplysninger om disse 27 Baner, eller endog blot om Størstedelen af dem, at man kan komme til et samvittighedsfuldt og paalideligt Resultat om, hvilke der bør fremmes og hvilke ikke.

Saa er der et andet Punkt ved Lovforslaget, som virkelig ogsaa kunde give Anledning til at betvivle, om det er Alvor, og det er § 5, Litra c, sammenholdt med § 7. Efter den sidste Paragraf skal Loven træde ud af Kraft efter 3 Aars Forløb, for saa vidt den ikke er anvendt paa de respektive Jærnbaner, og efter den første Bestemmelse skulle alle Jærnbaner være anlagte inden 4 Aar, efter at Koncessionen er given. 4 + 3 er 7, altsaa inden 7 Aar skulle alle disse Baner være færdige, ellers gaa de ud af Sagaen. Altsaa skulde man i 7 Aar anlægge 27 Jærnbaner foruden de store Statsbaneanlæg, som Ministeren har gjort Forslag til, det kan enhver sige sig selv er en Umulighed, bl. a. af Hensyn til Arbejdskræften i Landet, og jeg tror navnlig, at de Herrer Landmænd, der allerede beklage sig over, at Røbstæderne trække Arbejdskræften fra dem, og at de ikke have deres Arbejdskraft saa godt i Ro som i gamle Dage, meget ville betænke sig for, at man nu skulde have 27 Jærnbaner gennemførte i 7 Aar. Saa kommer dertil, at i Lovforslaget er der ikke angivet nogen Rækkefølge, i hvilken Banerne skulle anlægges, det er, saa vidt jeg kan skimme, overladt til Ministerens behagelige Afgørelse, hvem der skal komme først og hvem sidst, og formodentlig vil det gaa efter Princippet: hvem der kommer først til Mølle, faar først malet; de, der først have Pengene i Orden og komme til Ministeren, komme ogsaa først til Anlæg. Princippet er i øvrigt maatte ikke det værste, man kunde opstille, men jeg synes dog, at

det kunde være rigtigt at undersøge, om der ikke er nogle af disse 27 Baner, der ere mere paatrængende end andre, og som derfor burde have et præ fremfor andre.

Det er imidlertid ikke den største Mangel ved dette Lovudkast; den største Mangel er den, at man sender os disse Baner herop, uden at man faar at vide, hvorledes det andet Ting tænker sig, at Midlerne skulle skaffes tilveje. Det ærede 4de Medlem for 7de Kredts (Madsen-Mygdal) har allerede dvælet derved og har gjort opmærksom paa, at det første, en fornuftig Mand gør, naar det gælder om at indblænde sig paa store Foretagender, er at undersøge: Har jeg Raad dertil, hvor skal jeg tage Pengene fra? Derfor at faste et saadant Jærnbaneudkast herop, uden at man faar at vide, hvad Meningen i saa Henseende er, forekommer mig ikke at være ganske stemmende med en alvorlig Lovgivningsvirksomhed. Den ærede fungerende Formand sagde til den ærede tidligere Taler, at vi burde gaa ud fra, at det andet Ting havde gjort det saa godt, det kunde. Ja, naar vi ere pligtige til at gaa ud derfra, skal jeg ikke sige mere derom og navnlig ikke tro, at det skulde være Løjer. Det er jo en meget farlig Ting at gøre Løjer med Rigsdagen og med Lovgivningsvirksomheden; er det Referenter, der gøre Løjer, blive de simpelthen „heldt ud“, og vi andre skulle vel vogte os for at gøre Løjer. Det forundrede mig dog i Gaar at høre den dybe Alvor, hvormed ærede Medlemmer af dette Ting behandlede denne Sag. Ikke alene det ærede 3dje Medlem for 3dje Kredts (Rump), der jo plejer at fungere som Drosfører i disse Sager, men det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) og adskillige andre behandlede denne Sag, som om det i Virkeligheden var en Sag, der kunde komme noget ud af. Det har naturligvis givet mig Anledning til at tro, at der maa være noget derunder. Det maa være en meget alvorlig Sag, naar saa alvorlige Mænd kunne tage Sagen saa alvorlig. For mig har det hidtil staaet saaledes, at naar Folketinget siger, saaledes som det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) og det ærede 1ste Medlem for 6te Kredts (S. Pedersen), den ene i Gaar og den sidste i Dag har sagt: Der gives ingen ekstraordinære Midler til disse Jærnbaner og ingen Statslaan dertil, saa længe vi ikke have faaet fuldstændig Garanti for, at der ikke bruges Penge her hjemme uden regelmæssig Rigsdagsbevilling, og naar det fra den anden Side, fra den ærede Ministers Side og fra de andre ærede Taleres Side siges: Der er naturligvis ikke Tale om, at denne Sag kan sættes igennem,